

2020-2021 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI FETHİYE GAZİ ANAOKULU COVID-19 REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1.Sunuş

a.Bu rehber kimler için neden hazırlandı?

2.Genel tanımlar

a) Virüs, Korona virüs nedir?

b) Korona nasıl yayılır?

c) Covid-19 belirtileri nelerdir?

3. Hijyen açısından dikkat edilmesi gereken noktalar

4. Kontrol noktaları ve riskli alanlar

5. Risk adımları ve alınacak aksiyonlar

6. Temizlik dezenfeksiyon

7. Salgından Korunma Acil Eylem Planı

8. Alınması gereken önlemler 9.COVID-19'a nasıl hazırlanmalıdır?

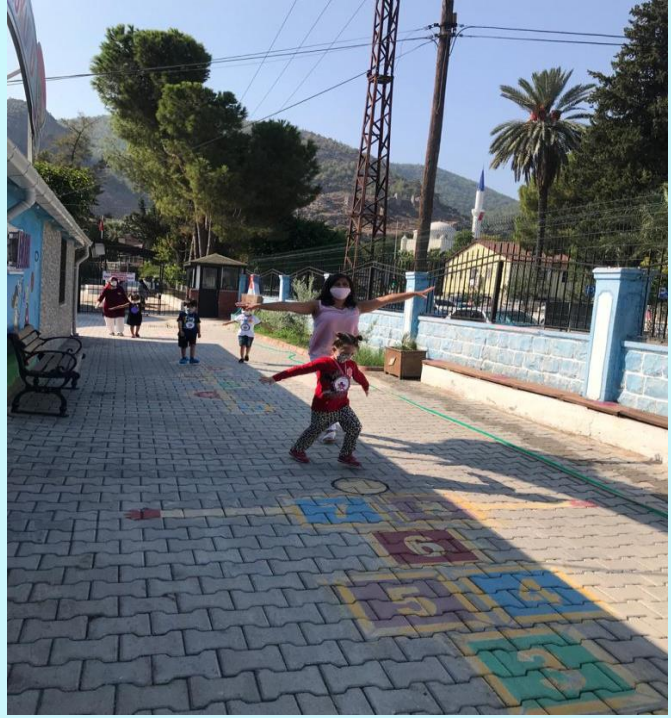
9. Temizlik ve Dezenfeksiyon

10.COVID-19'un bulunduğuandan Şüphelenilen/Teyit Edildikten Sonra Temizlik ve Dezenfeksiyon

Çocuklar, çalışanlar ve paydaşlar
Koronavirüs ile karşı karşıya kalma
durumlarında güvenli bir çalışma
ortamının sağlanmasına ihtiyaç
duyarlar.

SUNUŞ

Bütün dünya, Koronavirüs nedeniyle pandemi olarak kabul edilen büyük ve son derece tehlikeli bir salgınla mücadele etmektedir. Türkiye de kritik olarak nitelendirilen ve yeterli önlem alınmadığı takdirde tehlikenin daha büyüyeceği öngörülen ülkelerden biri konumundadır.

Tüm bu koşullara karşın, toplumsal yaşamın mümkün olan en az sıkıntıyla sürdürülebilmesi gerekmektedir. İşte, tambu noktada, karşımıza eğitim kurumları çıkmaktadır. Buralarda alınacak önlemlerin halk sağlığının korunmasına önemli bir katkı sağlayacağı açıktır.

Bu doğrultuda alınacak önlemler dört temel amacı kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

1 Çocuk ve çalışanların okullara Covid-19 taşımalarının önlenmesi	2 Güvenli hijyenik ortamının okullara sürdürülebilirliğinin sağlanması	3 Çocuk ve personelin Covid-19 riskiyle karşılaşmadan okuldan ayrılması ve okula güvenin yerleşmesi	4 Okul çalışanlarına çocuklardan geçmesi olası Covid-19 risklerin önlenmesi
---	--	---	---

Özetlenen bu tüm önlemlerin uygulanması sonrasında hem güvenilirlik imajı güçleneneve tercih edilir duruma gelen işletmeler kazanacak hem de en önemli toplumsal karşılaşma noktalarından biri olan okullardaki Covid-19 risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması ile halk sağlığı kazanacaktır.

Alınan önlemler ve yönlendirmeler, aynı zamanda uygulamalı bir davranış eğitimi olacaktır.

Bu rehber kimler için, neden hazırlandı?

Bu rehber, okulumuz yöneticilerine, okullarının günlük operasyonlarını denetleyen kişilere yöneliktir.

Bu rehber, okulumuz ve paydaşlarının COVID-19'un okullarına bulaşmasını önlemeye nasıl yardımcı olacaklarını anlamalarına yardımcı olacaktır. Ayrıca, bir vaka tespit edilmesi durumunda okulumuz ve paydaşlarının hızlı tepki vermesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Rehber, COVID-19'un toplumda yayılması durumunda yöneticilerin, öğretmen ve çalışanların öğretim ve öğrenmenin sürekliliğini planlamasına yardımcı olacak hususlar içermektedir.

Bu rehber, Koronavirüs(COVID-19) hastalığının bulaşma ve şiddeti hakkında şu anda bilinenlere dayanmaktadır.

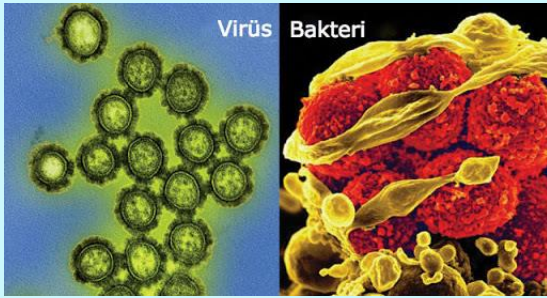
GENEL BİLGİLER

Virüs nedir?

Virüsler, sadece canlı hücreleri etkileyen ve böylece replike olabilen mikroskopik enfeksiyon etkenleridir.

Virüsler çok çeşitli hastalıklara yol açabilir. Her türlü yaşam formunu etkileyebilirler, çünkü çoğalmak için yalnızca bir konakçıya ihtiyaç duyarlar.

Korona virüs nedir?

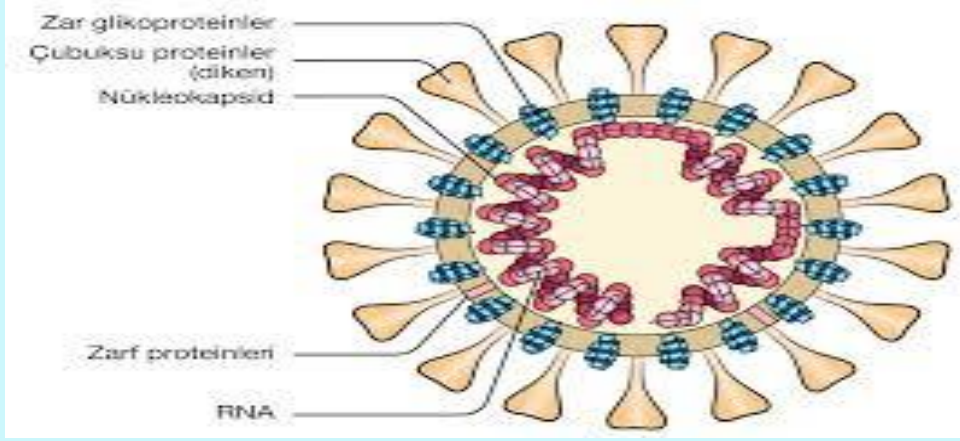

Korona virüsü hayvanlar arasında yaygın olan büyük bir virüs grubudur. Yarasa, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılarda bulunabilir.

Genellikle insanlarda hafif ile orta derecede üst solunum yolu hastalığına neden olurlar. Ancak pnömani ve diğer alt solunum yolu enfeksiyonları gibi Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Siddetli Akut Solunum Sendromu (SARS-CoV) gibi daha ciddi hastalıklara neden olur.

Bir Koronavirüs dört yapısal proteinden oluşur: nükleokapsid, zarf, zar ve çubuğu çıkıntılar (dikenler). Bu çıkıntılara Latince de taç anlamına gelen "Korona"

adı verildiğinden bu virüslere Koronavirüs (taçlı virüs) denir. Nükleokapsid, zarf ve zarf proteinleri tarafından oluşturulan küreye benzer bir yapının içinde, genetik materyali bulundurur. Dikensi çıkıntılar ise virüsün enfekte edebileceği hücreleri belirler ve hücrelerdeki almaçlara bağlanır.

PANDEMİ NEDİR?

Pandemi (eski Yunanca'dan pan tüm + demos insanlar), bir kıta, hatta tüm dünya yüzeyi gibi çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel addir.

COVID-19 Belirtileri Nelerdir?

Bu virüs grubuna bağlı virüsler, genellikle soğuk algınlığına benzer şekilde, hafifve orta derecede üst solunum yolu hastalığı olan insanları hasta edebilir.

- **Birkaç gün süren yüksek ateş (38.3°C ve üzeri),**
- **Balgamlı ve/veya Kuru öksürük,**
- **Boğaz ağrısı,**
- **Nefes darlığı (Nefes almagüçlüğü),**
- **Baş ağrısı**

KORONAVİRÜS BELİRTİLERİ NELERDİR?

Korona virüs nasıl yayılır?

Koronavirüs 2 metreye kadarsyahat eden damlacıklardasolunum salgılarında bulunur, yanitemas ve damlacık iletimleri yoluyla transferler olabilir. Enfekte olaninsanlar hapşırır veya öksürürse,mikropları havadaki küçükdamlacıklar yoluyla yayabilirler. Budamlacıklar yüzeylere inebilir.Burun ve boğaz salgılarıyla kirlenmiş eller ve yüzeyler hastalığın yayılmasına sebep olur.

KORONAVİRÜS YÜZEYLERDE NE KADAR KALIR?		
 PLASTİKTE 5 GÜN	 CAMDA 4 GÜN	 ÇELİKTE 48 SAAT
 ALİMİNYUMDA 2-8 SAAT	 AHŞAPTA 4 GÜN	 KAĞITTA 4-5 GÜN
	 ELDİVENDE 8 SAAT	

BULAŞMAYI ÖNLEMELİK İÇİN ELLERİN VE YÜZEYLERİN HİJYENİNE ÖZEL DİKKAT GÖSTERİLMELİDİR !

ÖNLEME

- Riskleri en aza indirmek için bütün hijyen kurallarına uyun.
- Hasta veya şüpheli insanlarla doğrudan veya uzun süreli teması en aza indirin.
- Enfekte kişilerle temas halinde koruyucu giysiler giyin.
- COVID-19'u yıkımlamak için sık dokunulan yüzeyleri biyosidal ruhsatlı ürünlerle dezenfekte edin.

Kendinizi ve sevdiklerinizi Koronavirüsü'nden koruyun.

Ellerinizi düzenli olarak su ve sabunla yıkayın veya alkol içeren bir el dezenfektanı kullanın.

Hapşırma ve öksürme sırasında ağızınızı ve burnunuzu kağıt mendille veya kolunuzun içiyle kapatın.

KORUNMA

Özellikle çok sayıda insan birbirine yakın toplandığında okullarda hastalık veya salgın vakalarını tahmin etmek zordur. Önemli olan faktör hazırlıklı olmaktır. Koruyucu önlemler ve doğru kaynaklar ile birkaç vakaya müdahale edebilirsiniz. Ancak patlak verecek salgın ile baş etmeniz kolay değildir.

Sonuçta salgınların kontrol edilmesi daha zor ve maliyetlidir. Bu nedenle:Korunma, tedaviden daha güvenli, etkili ve düşük maliyetlidir.

Virüsün yayılmasını önlemede el hijyen uygulamaları?

El hijyeni

El hijyeni terimi suyla sabunla ellerin yıkanması veya alkol bazlı el antiseptiklerini kullanarak ellerin ovalanmasını içerir. Eğer ellerde gözle görülür kirlenme varsa veya solunum salgılarına maruz kalınmışsa, alkol bazlı el antiseptiklerinin etkinliği kısıtlı

olacağından, eller su ve sabunla yıkanmalı ve kurulmalıdır. Kurulama için tek kullanımlık kağıt havlular kullanılmalı ve ayakla çalışan kapalı çöp kutularına atılmalıdır.

El Hijyeni Sağlanması Gereken Durumlar:

- . Kontaminasyon riski yüksek kişilerle her temas öncesinde ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır. Eldiven giyilmesi gereken durumlarda da benzer şekilde eldiven giyilmeden önce ve eldiven çıkarıldıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- . Kontaminasyon riski yüksek olan yüzeylerle temas ettikten sonra mutlaka elhijyeni uygulanmalıdır.

Eller mutlaka yıkanmalıdır.

Eller gözle görülür derecede kirli değilse, sabun ve su hazır bulunmuyorsa, en az %60 alkol içeren alkol bazlı elantseptikleri kullanılabilir.

Lavaboların yanına el yıkama adımlarını açıklayan posterler yerleştirin.

Tıbbi maske nasıl takılır?

Eller en az
20 saniye
sabunla yıkanır

Katlı kısım dışa, metal
şerit burun üstüne
gelecek şekilde takılır

Lastikli ise
kulak kepçesinden
geçirilir

İpli ise başın
arkasından ve
enseden bağlanır

Burun üstüne denk
gelen metal şeridin
üstüne bastırılır

Burun, ağız ve çeneyi
tamamen kapatacak
şekilde yerleştirilir

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Tıbbi Maske Kullanım Kılavuzu

BBC

Maske Kullanım Kılavuzu

Maske Ne Zaman Kullanılır ?

- Öksürüyorsanız veya hapsiriyorsanız bir maske takın.
- Maskeler yalnızca alkol bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile sık sık el temizliği ile birlikte kullanıldığında etkilidir.
- Bir maske takarsanız, nasıl kullanılacağını bilmeli ve uygun şekilde imha edin.

Bir Maske Nasıl Takılır, Kullanılır, Çıkarılır ve Atılır ?

- Bir maskeyi takmadan önce, elleri alkol bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile temizleyin.

- Ağız ve burnu maske ile örtün ve yüzünüz ile maske arasında boşluk olmadığına emin olun.
- Maskeyi kullanırken dokunmaktan kaçınin; yaparsanız ellerinizi alkol bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile temizleyin.
- Maskeyi nemli olduğu anda yenisiyle değiştirin ve tek kullanımlık maskeleri tekrar kullanmayın.
- Maskeyi çıkarmak için: Arkadan çıkarın (maskenin önüne dokunmayın); derhal kapalı bir çöp kutusuna atın; elleri bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile temizleyin.

Temizlik dezenfeksiyon

Temizlik ve dezenfeksiyon Covid-19 etkeninin uzaklaştırılmasında oldukça önemlidir. İyi ve etkin temizlik ve dezenfeksiyon kişilerden, ekipmanlardan ve yüzeylerden bulaşabilecek virüslerin ortamdaki uzaklaştırılmasını sağlamaktadır. Bu şekilde halk sağlığı ve gıda güvenliğini etkileyecek etkenin bulaşması ve yayılması önlenmektedir.

Temizlik, dezenfeksiyon ve sanitasyon arasındaki farkı bilin

Temizlik , mikroplar dahil olmak üzere kir ve yabancı maddelerin yüzeylerden uzaklaştırılmasını ifade eder. Tek başına temizlik mikropları öldürmez. Ancak mikropları uzaklaştırarak, sayılarını ve dolayısıyla enfeksiyonun yayılma riskini azaltır.

Dezenfeksiyon , yüzeylerdeki mikropları öldürmek için kimyasallar(sağlık bakanlığı tescilli dezenfektanlar) kullanarak çalışır. Bu işlem kirli yüzeyleri mutlaka temizlemez veya mikropları temizlemez. Ancak temizlendikten sonra yüzeyde kalan mikropları öldürmek, enfeksiyonun yayılma riskini daha da azaltır.

Dezenfekte etme , halk sağlığı standartları veya gerekliliklerine göre, yüzeyler veya nesnelere üzerindeki **mikrop sayısını** güvenli bir seviyeye **düşürür** . Bu işlem , enfeksiyonun yayılma riskini azaltmak için yüzeyleri veya nesnelere **temizleyerek veya dezenfekte ederek çalışır** .

Temizlik ve dezenfeksiyon yapılırken;

-Okulda temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin nasıl, hangi kimyasal maddeler kullanılarak, ne zaman ve kim tarafından yapılacağını gösteren temizlik ve dezenfeksiyon planları oluşturulmalıdır.

-Farklı alanlar için farklı temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri uygulanmalıdır.

Temizlik ve dezenfeksiyon planları, gıdaların içerebileceği mikroorganizma yükü ve türü dikkate alınarak Sağlık Bakanlığınca yayımlanan mevzuat gereğince izin verilmiş temizlik ve dezenfektan maddeleri kullanılarak yapılmalıdır.

-Okulda temizlik ve dezenfektan maddelerine ait güvenlik bilgileri, üretim ve son kullanım tarihleri bulunmalıdır.

-Okulda temizlik ve dezenfektan maddeleri ile gıda maddelerini etkileyebilecek diğer kokulu maddeler ayrı bölümlerde muhafaza edilmeli ve işaretlenmelidir.

Hem çocuklar hem de ekip üyelerimiz için temiz bir ortam sağlamak artık bir numaralı önceliktir. Bu nedenle, aşağıdakiler de dahil olmak üzere farklı insanlar tarafından dokunan yüzeyleri ve nesnelere temizlemeye özellikle dikkat etmek önemlidir:

Riskli Yüzeyler

- Sıralar
- Kapı kolları
- Musluklar
- Merdiven Tırabzanları
- Sandalye/Koltuk Yüzeyleri
- Elektrik düğmeleri
- Giriş çıkış alanları
- Sifonlar ve tuvalet oturakları
- Bilgisayar, telefon riskli yüzeyler olup temizlik ve dezenfeksiyonu günlük olarak yapılmalıdır.

Okulda temizlik ve dezenfeksiyon planı oluşturulmalıdır. Yukarıdaki çabaları rutinin bir parçası haline getirmek için bir **temizlik programı** uygulanmalı ve tüm paydaşlar bilgilendirilmelidir.

SALGIN ACİL DURUM İLETİŞİM PLANI

KORONAVİRÜS 2019-nCoV

BELİRTİLER

YÜKSEK ATEŞ

ÖKSÜRÜK

NEFES DARLIĞI

BOĞAZ AĞRISI

BAŞ AĞRISI

HASTALIK BELİRTİLERİNİ HİSSEDEDEN

OKUL MÜDÜRÜ /SALGIN ACİL DURUM SORUMLUSU

MÜZEYYEN KOŞAR HALİL (5077093949) NİMSEM SEVAL BABA (553 674 85 59)

112

SAĞLIK BİRİMİ /KURULUŞU

184

FETHİYE İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İSG BÜROSU 0 252 614 10 37